ROWEREM PO GMINIE WIŚNIOWA

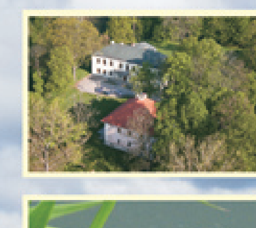

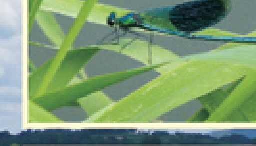

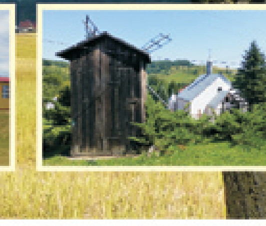

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
Europa inwestująca w obszary wiejskie
Mapa współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Osi 4 LEADER
Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013
Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

2013

Gmina Wiśniowa wchodzi w skład powiatu strzyżowskiego. **Obejmuje 13 sołectw**: Jaszczurowa, Pstrągówka, Wiśniowa, Jazowa, Kalembina, Kozłówek, Oparówka, Markuszowa, Tułkowice, Różanka, Niewodna, Szufnarowa i Kożuchów. **Sąsiaduje z gminami**: Wielopole Skrzyńskie (od północy), Wojaszówka (od południa), Frysztak (od zachodu) Strzyżów (od wschodu).

Siedzibą gminy jest Wiśniowa, położona w dolinie Wisłoka. Powierzchnia gminy wynosi 8329 ha. Stanowi to 16,5% powierzchni powiatu strzyżowskiego (najmniejsza gmina w powiecie) i 0,5% powierzchni województwa podkarpackiego. Zamieszkuje ją 8,5 tys. mieszkańców. Do gminy prowadzi droga E-371 z Rzeszowa do Babicy, a później prosto (koło stacji benzynowej) dojeżdżamy do Wiśniowej drogą wojewódzką 988. Z Wiśniowej jedziemy dalej na Jasło, Gorlice i Nowy Sącz lub Krosno, skąd prowadzi dawny szlak przez Przełęcz Dukielską w Karpaty i na południe Europy. W kierunku północnym wychodzi z Wiśniowej droga wojewódzka łącząca gminę z drogą E4 w Ropczycach. Centrum gminy znajduje się w odległości 42 km od Rzeszowa (międzynarodowe lotnisko Jasionka), 25 km od Krosna, 20 km od Jasła, 28 km od Ropczyc (połączenie z międzynarodową autostradą). Przez gminę przebiega linia kolejowa Rzeszów–Jasło oraz trasy komunikacji autobusowej: Rzeszów–Krosno, Rzeszów–Jasło, Rzeszów–Iwonicz, Rzeszów–Wielopole Skrzyńskie–Ropczyce–Dębica, a także linie lokalne.

Powiat strzyżowski na mapie województwa podkarpackiego

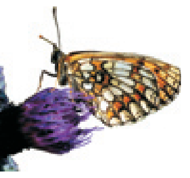

„ROWEREM PO GMINIE WIŚNIOWA"

Wyprawę rowerową rozpocząć możemy w dowolnym miejscu trasy pokonując ją całą lub wybrane odcinki. Sugerujemy, aby **podróż zacząć** w stolicy Gminy **w Wiśniowej** (tablica nr 1). Tutaj bezpiecznie możemy zaparkować samochód w centrum przy Urzędzie Gminy czy Ośrodku Kultury lub przy Kościele, albo w obrębie stadionu (bardzo duży parking, nawet na kilkanaście autokarów). W tym miejscu możemy zaopatrzyć się „spożywczo" (mnogość różnych sklepów), jak również zmierzyć ciśnienie tętnicze (Przychodnia Medycyny Rodzinnej) i zakupić w aptece inny przydatny ekwipunek. Sprawdzamy stan techniczny jednośladu, zakładamy kask, wykonujemy rozgrzewkę ciała i w drogę!

Kierujemy się w stronę Wisłoka **do Jazowej**, drogą powiatową przejeżdżając przez przejazd kolejowy (niestrzeżony!) i nowy most na Wisłoku. Na rozdrożu – kapliczka, mapa nakazuje jazdę w lewo drogą główną, lecz można pojechać prosto ok. 100 m w obejściu Domu Kultury tablica nr 2. Zbaczając z trasy na szlak niebieski osiągniemy **Rezerwat Herby** i punkt widokowy (najlepiej pieszo).

Wracając do trasy **za ok. 3 km dotrzemy do Kozłówka** tablica nr 3. Tutaj w jednym miejscu szkoła, biblioteka, dom kultury i

kościółek św. Doroty. Ruszamy dalej i na skrzyżowaniu mamy do wyboru 2 warianty podróży. Pierwszy na wprost obok stadionu „Huraganu" i dalej ścieżką gruntową przez ławę na Wisłoku **do Kalembiny** (po prawej boisko sportowe, wiatrak i dęby pamięci)

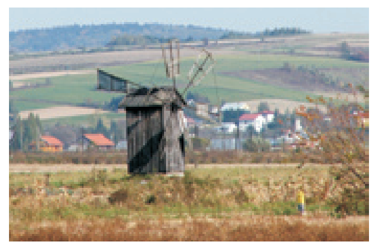

lub wybór drugi – kolejne 3 km po płaskim terenie równolegle z biegiem Wisłoka. Dojeżdżamy do skrzyżowania i tu znów wybór: skrócić trasę jadąc w lewo do **Markuszowej** czy zjechać w dół do **Oparówki,** koniecznie trzeba zobaczyć dawna cerkiew unicką. Istnieje możliwość przemieszczenia się z Kozłówka do Oparówki odnogą trasy trudniejszej. Rekompensatą trakcyjnych niedogodności (droga śródpolna-szutrowa) są piękne widoki min. szczyty Bardo, Chełm, Klonowa Góra. Wjeżdżając na asfalt po lewej mijamy ośrodek Fundacji „Troska", a następnie skręcając w lewo możemy oddać cześć przy pomniku poświęconym Pomordowanym Mieszkańcom za pomoc Żydom w czasie II wojny światowej.

Dojeżdżamy do drogi powiatowej, skręcamy w prawo, na długości około 2 km. delikatny podjazd, po czym trącamy hamulcami przez około 1 km wyrównując oddech i osiągając kolejny atrakcyjny przystanek **Oparówka** – tablica nr 5. Tu znajdujemy świeżo odnowioną cerkiew, cmentarz

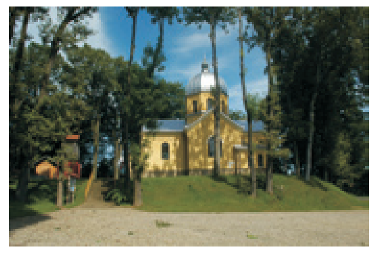

unicki, kapliczki, a także mamy możliwość zamówienia u pań z Koła Gospodyń oparowskich kulinarnych specjałów. Na krótką chwilę stajemy się Zamieszańcami – ludnością rusińską zamieszkującą dawniej te tereny.

Z powrotem tą samą drogą udajemy się **do Markuszowej** tablica nr 4. Tylko 1 km. zdecydowanego wysiłku, a później „luz blues", „wiatr we włosach" i główna droga zaprowadzi nas centrum grodu Markusza, gdzie znajduje się izba pamięci Wincentego Witosa, kapliczki, okazała szkoła, a

cykliści którzy przypadkiem mają wędkę mogą „zamoczyć kija", choć „na rękę" też ponoć można wyciągnąć z Wisłoka zdrową sztukę. Podróżujemy dalej zostawiając zawisłoczne tereny, przejeżdżamy przez most następnie przejazd kolejowy (uwaga! również bez rogatek).

Na skrzyżowaniu z drogą wojewódzką jadłodajnia i stacja z gazem dla zmotoryzowanych, odbijamy w lewo **do Kożuchowa** po drodze kapliczka, a następnie za nią ok. 200 m skręcamy w prawo zdobywając po podjeździe polanę w „Górach", na której oryginalna altana, plac zabaw dla

dzieci, miejsce na biwak i możliwość rozegrania meczu piłkarskiego. Zjeżdżając z powrotem do traktu wojewódzkiego konieczne są sprawne hamulce. Skręcamy w lewo i przez ok. 2 km – szeroko, płasko, lecz z wytężoną uwagą, gdyż istnieje tutaj znaczne natężenie ruchu a także tiry są nieobce.

Podobnie lewoskręt przed górką kościelną w Dobrzechowie i przemierzamy **dolinę Tułkowic** tablica nr 6 gładziutką powiatówką. Możemy zatrzymać się w obejściu szkoły, tutaj, plac do gier i zabaw i altana na wzniesieniu. Jadąc dalej nietrudno zauważyć Dom Strażaka, a droga za nim w lewo zaprowadzi do gospodarstwa ekologicznego, noclegowni ze strusiami i innymi atrakcjami, aż do miejsca biwakowego, gdzie można bezpiecznie pod lasem rozpalić ognisko. Trasa główna wiedzie nas dalej przez wieś i staje się wymagająca na dosyć stromym podjeździe. Na szczycie warto zatrzymać się przy kapliczce ze św. Michałem, po czym wybieramy świeżo wyasfaltowaną drogę gminną zwaną „Sarnówka" (nazwa od nazwiska), którą dojedziemy **do Różanki**, albo **do Niewodnej** drogą gruntową w las wiedząc, iż napotkamy trudne warunki nierzadko błotniste wyrwy, niewykluczone spotkanie z dzikiem lub innym zwierzem, ale w sezonie mrowie borowików i innego runa.

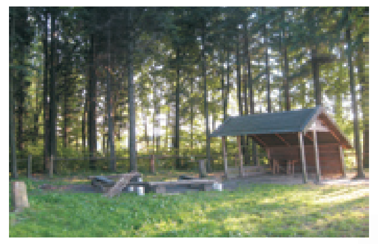

„Sarnówką" przy znikomym używaniu korbowodu za ok. 2 km jesteśmy **w Różance** tablica nr 8. W centrum najważniejsze obiekty użyteczności publicznej: kościół, dom kultury, kółko rolnicze, sklepy, zakład drzewny i szkoła, przed wejściem do niej tablica z mapą obrazującą rozlokowanie ponad 30 kapliczek w różnych przysiółkach różańskich. Warto wyjechać ok. 1 km umiarkowanym zboczem w Budy Bukowe (przysiółek), aby odwiedzić dobrze zachowany i mielący do dziś-wiatrak i warsztaty terapii zajęciowej „Caritas".

Jeśli wybraliśmy drogę leśną, to pamiętajmy aby przy wyjeździe z lasu gdy kończą się zadrzewienia skręcić w prawo, za kilkaset metrów wjedziemy na asfalt, po zjeździe zaś w lewo na powiatówkę i znajdujemy się na serpentynach przysiółka Szkotnik – bez wysiłku mkniemy w kotlinę **Niewodnej** tablica nr 7 po drodze dom kultury, naprzeciw domkowa kapliczka z cegły, później szkoła, a nad nią cmentarz parafialny z XIX w. Za kilkaset metrów parafialna macierz z neogotyckim kościołem św. Anny z 1924 roku,

na placu kościelnym także pomnik ku czci pomordowanych na wschodzie w 1940 roku, pomnik ks. Jerzego Popiełuszki, dąb pamięci, zabytkowa plebania i sympatyczny mini zwierzyniec z niecodziennym ptactwem, kucykami, konikami polskimi, innymi parzystokopytnymi i rogacizną. W dolnej części wsi przy drodze głównej kapliczka owiana sławą cudownych mocy. Nad nią w lesie krzyż na miejscu cmentarza cholerycznego (trudno odnaleźć i raczej pieszo). Po przeciwległej stronie kapliczki na wzgórzu znajduje się cmentarz z kilkoma nagrobkami w tym rodziny Nartowskich z Różanki.

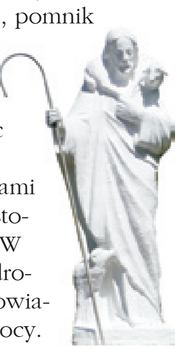

Z Niewodnej możemy za ok.1 km dojechać **do Kalembiny** lub osiągnąć punkt widokowy Baranek na Balicach (przysiółek Wiśniowej), pokonując „Czajówkę" – asfaltową drogę gminną o stromym podjeździe, skracającą odległość z Niewodnej do Wiśniowej. Jeśli na „Czajówce" nie zsiądziemy z roweru możemy poczuć się podkarpackimi Góralami. Zatrzymajmy się przy krzyżu na szczycie. Przed nami dolina Wisłoka z panoramą na część Maruszowej, Kozłówka i Jazowej. Przed wstęgą drogi wojewódzkiej złociejące „gniazdo orłów", czyli Gimnazjum imienia Orląt Lwowskich z kom-

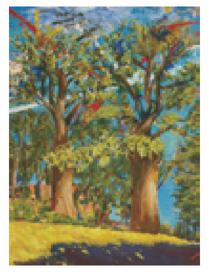

pleksem sportowo-rekreacyjnym „Orlik". Nieopodal centrum edukacji podstawowej, wczesnoszkolnej i przedszkolnej któremu patronuje Maria Konopnicka. W tym obrębie dwie sale gimnastyczne, kort tenisowy, boisko z nawierzchnią ratanową, boiska trawiaste, bieżnia, plac zabaw dla dzieci, schludne obejście, a na ścianach w Gimnazjum fragmenty spuścizny artystycznej – obrazy z Międzynarodowych Plenerów Malarskich- „Wiśniowa pachnąca malarstwem."

Po odpoczynku delikatnie zjeżdżamy od krzyża (18,5 m) i możemy wykręcić w prawo **na „Baranek"**. Za ok. 1,5 km łagod-

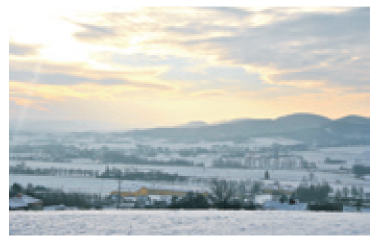

nie wznosząca się droga szutrowa wywiedzie chętnych na niezbyt rozległy płaskowyż, z którego rozciągają się niepospolite widoki (warto!). Uczta dla oczu może trwać przy powrotnym zjeździe, zaobserwować można pasma leśne i wyróżniające się obiekty w gminie Strzyżów. Przy odrobinie szczęścia można obserwować na płd.-zach. odległe szczyty Tatr. Wjeżdżając na asfalt kierujemy się w prawo, za kilkaset metrów możliwość wykręcenia w lewo do niższego punktu widokowego „Nad Gimnazjum". Tutaj altana, zbliżony widok kompleksu edukacyjno-sportowego, a także wirtualny przypływ gorąca ze złóż geotermalnych położonych ok. 3800 m pod nami czego dowodem jest wystający z ziemi zawór uniemożliwiający wypływ uzdrowiskowo-ekonomicznego potencjału czekającego ciągle na odpowiednie wykorzystanie.

Udajemy się **do Wiśniowej** po drodze jadłodajnia na rozdrożu (po dawnej szkole), instytucje użyteczności publicznej, sklepy, za Ośrodkiem Kultury (przy głównej drodze) kapliczka św.

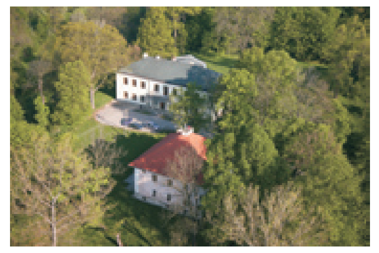

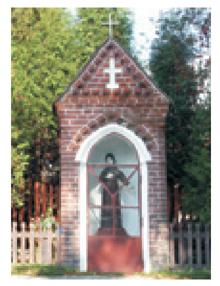

Kajetana – patrona spraw beznadziejnych i opiekuna bezrobotnych, a także nowy kościół, kaplica grobowa, zespół pałacowo-parkowy.

Powrót do miejsca startu nie oznacza końca wyprawy. Opis powyższy to łatwiejsza część rowerowej trasy. **Wracamy do Różanki**, z dala od ulicznego pędu, w otoczeniu przyrody rozpoczynamy bardziej wymagającą pętlę rowerową. Przemierzając wieś kierujemy się **do Szufnarowej** tablica nr 9, na Liwku (przysiółek), można wykręcić w lewo i nową drogą (grzbietem wzniesienia) za ok. 3 km dotrzeć ponownie do Niewodnej. Kierując się w prawo mijamy gospodarstwo agroturystyczne, jeszcze ok. 1,5 km i znajdujemy się na skrzyżowaniu z drogą wojewódzką. Tutaj skręcamy w lewo i po krótkim, delikatnym podjeździe – w prawo. Warto odwiedzić w centrum Szufnarowej Izbę pamięci „Jak żyli

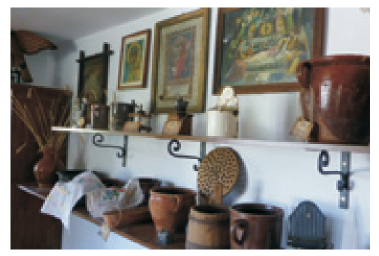

i pracowali nasi przodkowie", kościół Matki Bożej Ostrobramskiej, szkołę Jana Pawła II, dęby pamięci, wtenczas należy zjechać w dół drogą wojewódzką ok. 2 km.

Jesteśmy ponownie na Wytrząsce (przysiółek) i szczycie „Baraniej Góry", możemy zboczyć żwirową drogą na „Sośnice" napotykając osobliwe miejsce „Dudniacz" (chodź w miejscowej gwarze ta nazwa brzmi bardziej frywolnie). Wróćmy jednak na drogę asfaltową. Jadąc wciąż na wprost dojedziemy bez wysiłku nową gminną drogą przez „Rakówki" do Wiśniowej (ok. 4 km.) tablica nr 11, mijając po

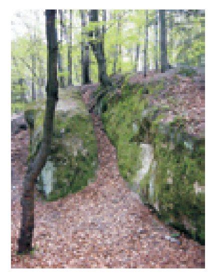

drodze gospodarstwo agroturystyczne, pole biwakowe, ciekawy widok na „Bramę Frysztacką", a w dolinie winnicę „Głębuczkę". Wybieramy jednak podróż w najodleglejsze miejsca gminy Wiśniowa. W tym celu jeszcze w Szufnarowej skręcamy w prawo, w drogę asfaltową, która zaprowadzi nas po ok. 1,8 km do skrzyżowania – w lewo do Pstrągówki, w prawo do Jaszczurowej.

Zjeżdżamy **do Jaszczurowej** w sercu wsi: szkoła, dom kultury, kościółek, jadąc w lewo w kierunku Cieszyny za ok. 1,5 km. wykręćmy na Pogwizdów (dzielnica Brzezin), odnajdziemy tutaj odnowioną kapliczkę ducha św. na Piasku. Dalsza podróż drogą powiatową i po ok.2 km. na szycie drogi skręcamy w prawo aby znaleźć się w najwyższym punkcie i rezerwacie przyrody **Góra Chełm** (528 m.) tablica nr 10. Wracamy do traktu rowerowego przez **Pstrągówkę** gdzie zobaczymy kapliczki, kościół św. Jana Chrzciciela, szkołę, możemy zamówić pobyt w dwóch gospodarstwach agroturystycznych na początku wsi. Życzliwi mieszkańcy pomogą w potrzebie.

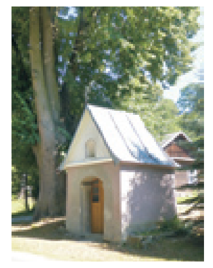

Więcej informacji w Przewodniku po Gminie Wiśniowa. Wróć Drogi Gościu do Wiśniowej – zapraszamy i czekamy.

Punkty widokowe w okolicy

- Z pasma Jazowej, w kierunku zachodnim, roztacza się widok na rozległą dolinę Wisłoka, a w centralnej części panoramy widać wzgórze z zabytkowym kościołem Frysztaka.
- Nad gimnazjum w Wiśniowej.
- Kożuchów Góra.
- Ze wzniesienia zwanego „Barankiem" na szczycie przysiółka Balice rozpościera się panorama na Wiśniową, Niewodną, Kożuchów i Kalembinę, a przy sprzyjających warunkach pogodowych zobaczyć można pasma Tatr.
- Z rezerwatu Herby widok na przełom Wisłoka i Bramę Frysztacką.
- Z góry Chełm (na przecięciu dwóch szlaków turystycznych, niebieskiego i żółtego) widok na większą część gminy: dolinę Wisłoka z Bramą Frysztacką i Frysztakiem, kamieniołom w Cieszynie, pasmo Jazowej.

Z gminy Wiśniowa warto wybrać się **do okolicznych miejscowości**. Obszar Pogórza Strzyżowskiego, Pogórza Dynowskiego i doliny rzeki Wisłok to niezwykle malownicze i atrakcyjne turystycznie tereny. W **gminie Frysztak** trzeba zobaczyć **schron kolejowy** w Stępinie, **kościół** pw. Narodzenia NMP we Frysztaku. W **Strzyżowie** warto odwiedzić **gotycki kościół farny** i zrewitalizowany uroczy galicyjski **rynek**. W gminie Strzyżów trzeba koniecznie zobaczyć **cerkiew w Bonarówce** z 1841 roku i piękny neogotycki **kościół** pw. św. Stanisława Biskupa i Męczennika w graniczącym z gminą Wiśniowa **Dobrzechowie**. Niedaleko położone jest **Wielopole Skrzyńskie** – miejsce urodzenia znakomitego twórcy teatru awangardowego **Tadeusza Kantora** (Muzeum Tadeusza Kantora).

Informacje praktyczne
(wybrane adresy i telefony)

TELEFONY ALARMOWE
Centrum Powiadamiania tel. 112
Pogotowie Ratunkowe tel. 999
Straż Pożarna tel. 998
Policja tel. 997

URZĘDY I INSTYTUCJE
Urząd Gminy w Wiśniowej
Wiśniowa 150
tel. (17) 277 50 63
www.wisniowa.pl
Ośrodek Kultury w Wiśniowej
Wiśniowa 136
tel. (17) 277 53 93
www.okwisniowa.pl
Ponadto w każdej z miejscowości gminy znajdują się Wiejskie Domy Kultury

MUZEA
Izba Pamięci „Jak żyli i pracowali nasi przodkowie"
Szufnarowa 104, tel. (17) 277 51 38

SŁUŻBA ZDROWIA
Szpital Powiatowy
ul. 700-lecia 1, **Strzyżów**
tel. (17) 276 11 07
Przychodnia Medycyny Rodzinnej
Wiśniowa 136, tel. (17) 277 50 15
Ośrodek Zdrowia „Eskulap"
Markuszowa 22, tel. (17) 277 61 03

APTEKI
Wiśniowa 136 (budynek OK)
tel. (17) 277 50 58
Markuszowa 22
tel. (17) 277 62 61

STACJE PALIW
Spółdzielnia Kółek Rolniczych
Wiśniowa 1/92, tel. (17) 277 50 32
Lotos
Dobrzechów 26, tel. (17) 276 37 43
PKN „Orlen"
38-130 **Twierdza** 1450
tel. (17) 277 72 94

Stacja paliw Reguła Alfred
39-110 **Wielopole Skrzyńskie** 8
tel. (17) 221 48 89

BANKI
Bank Spółdzielczy
Wiśniowa 251, tel. (17) 277 59 81

GASTRONOMIA
Restauracja „Pod Świerkami"
Wiśniowa 264
tel. (17) 277 50 44
„Bistro CAPONE"
Wiśniowa, tel. (17) 276 01 08
Pizzeria „Inferno"
Kożuchów 23A
tel. kom. 730 040 080

GOSPODARSTWA AGROTURYSTYCZNE
Gospodarstwo „Na Liwku" Krystyny i Stanisława Ziębów w Szufnarowej
Szufnarowa 326
tel. kom. 609 618 590
Gospodarstwo „Agro-Rakówki"
Krystyny i Jacka Opielowskich
Szufnarowa 277
tel. (17) 277 54 14
Gospodarstwo Krystyny i Janusza Ziębów w Pstrągówce
Pstrągówka 4
tel. (17) 277 53 70
Gospodarstwo Zofii i Mieczysława Skowronów
Pstrągówka 3
tel. (17) 277 53 71
Gospodarstwo „UDiKO"
czyli „U Danuśki i Krzycha Oponiów".
Tułkowice 65
tel. (17) 276 62 75
tel. kom. 600 648 323
Winnica „Głębuczka" Józefa Witalca
Wiśniowa 190a/11
tel. (17) 277 54 18
tel. kom. 787 991 355